

De Noordelijke Franse Alpen

Vertaling	Ido de Jonge en Karin Snoep
Eindredactie	Karin Evers
Opmaak	Jan Bos, Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	Shutterstock – L F File
Oorspronkelijke titel	Alpes du Nord
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Anne Teffo (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt) Catherine Guégan
Eindredactie	Guylaine Idoux, Fabienne Darmoustoupe, Laurence Michel, Christine Gil, Amaury de Valroger, Isabelle Bruno, Anath Klipper
Redactie	Christelle Le Déan
Grafisch ontwerp	Keppie&Keppie, Varsenare
Omslagontwerp	Stéphane Anton, Michèle Cana, Anthony di Rocco
Cartografie	Savoie Mont-Blanc Tourisme, Isère Tourisme, CDT Hautes-Alpes, Hélène Bouchoucha, Didier Broussard, Marion Desvignes-Cannone, Louise Druet, Maria Gaspar, Florence Picquot
Met dank aan	

© Michelin, Nederlandse tekst Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2014

© Cartografie: Michelin

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internet-adressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Papiermolen 14-24
NL-3994 DK Houten
degroenereisgids@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2014/45/300 - NUR 512
ISBN 978 94 014 1171 4

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

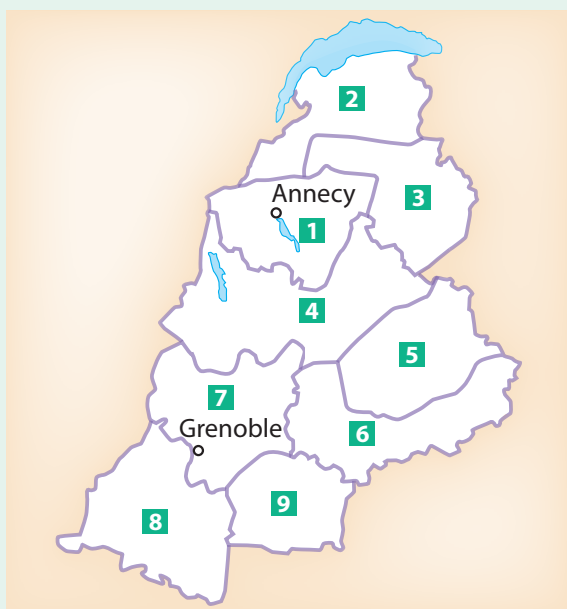
De regio's in deze gids:

(zie de kaart aan de binnenzijde van het omslag)

- | | | |
|---|--|----------|
| 1 | Annecy, het Lac en het Massif des Aravis | blz. 107 |
| 2 | Évian en de Chablais | blz. 157 |
| 3 | De Mont Blanc en de Faucigny | blz. 203 |
| 4 | Chambéry, Aix-les-Bains, Les Bauges
en de Beaufortain | blz. 263 |
| 5 | De Tarentaise en de Vanoise | blz. 333 |
| 6 | De Maurienne | blz. 401 |
| 7 | Grenoble, Chamrousse
en de Chartreuse | blz. 443 |
| 8 | De Vercors en de Trièves | blz. 503 |
| 9 | De Oisans en de Écrins | blz. 555 |

De Noordelijke Franse Alpen

Savoie, Mont Blanc, Dauphiné



Inhoud

1/ DE REIS VOORBEREIDEN

NAAR DE NOORDELIJKE FRANSE ALPEN

Met de auto	10
Met de trein	11
Met het vliegtuig	11

VOOR HET VERTREK

Het weer	13
Nuttige adressen	13
Overnachten	14
Uit eten	16

WAT IS ER TE DOEN?

Rubrieken in alfabetische volgorde	17
---	----

MET HET GEZIN

Activiteiten voor het gezin	34
Wandelingen voor het gezin	35

MEMO

Evenementen	36
Leestips	39

2/ DE NOORDELIJKE FRANSE ALPEN ONDER DE LOEP

NATUUR EN LANDSCHAPPEN

Een mozaïek van landschappen...	44
De effecten van ijs en water	48
Een beschermde omgeving	52
Natuurbescherming	55
De Alpen en de opwarming van het klimaat	59

DE NOORDELIJKE ALPEN VANDAAG

Een dynamische economie	62
Veranderend toerisme	65
Landbouw	67
Kaas	70
Ander lekkers	72

GESCHIEDENIS

Enige historische feiten	76
Huis van Savoie	81
Van alpinisme tot toerisme	82

KUNST EN CULTUUR

Architectuur tussen traditie en mo- derniteit	86
Volkskunst	95
ABC van de architectuur	96
Taal en literatuur	101

3/ STEDEN EN BEZIENSWAARDIGHEDEN

1 ANNECY, HET LAC EN HET MASSIF DES ARAVIS

Anncely	110
Het Lac d'Annecy	124
Rumilly	135
Het Massif des Aravis	140
La Clusaz	150
Thorens-Glières	153

2 ÉVIAN EN DE CHABLAIS

Évian-les-Bains	160
Thonon-les-Bains	168
Yvoire	180
De Salève	184
Abondance	188
Morzine	194

3 DE MONT BLANC EN DE FAUCIGNY

Chamonix-Mont-Blanc.....	206
Het Massif du Mont-Blanc.....	218
Saint-Gervais-les-Bains.....	229
Megève.....	238
Cluses.....	246
Samoëns.....	256

4 CHAMBÉRY, AIX-LES-BAINS, LES BAUGES EN DE BEAUFORTAIN

Chambéry.....	266
Aix-les-Bains.....	282
Het Lac du Bourget.....	291
Les Bauges.....	303
Saint-Pierre-d'Albigny.....	311
Montmélian.....	313
Aiguebelle.....	315
Albertville.....	318
Les Saisies.....	323
Beaufort.....	326

5 DE TARENTEISE EN DE VANOISE

Moûtiers.....	336
Bourg-Saint-Maurice.....	340
De Tarentaise.....	345
Tignes.....	358
Val-d'Isère.....	364
De Vanoise.....	370
De Vallée des Belleville.....	376
Champagny-en-Vanoise.....	382
Pralognan-la-Vanoise.....	386
Courchevel.....	390
Méribel.....	395

6 DE MAURIENNE

Saint-Jean-de-Maurienne.....	404
Valloire.....	412
Modane.....	417
Aussois.....	422
Val-Cenis.....	426
De Haute Maurienne.....	429
Bessans.....	434
Bonneval-sur-Arc.....	437

7 GRENOBLE, CHAMROUSSE EN DE CHARTREUSE

Grenoble.....	446
Vizille.....	465
De Grésivaudan.....	468
Allevard.....	475
Chamrousse.....	480
Het Massif de la Chartreuse.....	483
Het Monastère de la Grande Chartreuse.....	493
Saint-Pierre-de-Chartreuse.....	496
Saint-Geoire-en-Valdaine.....	500

8 DE VERCORS EN DE TRIÈVES

De Vercors.....	506
Vassieux-en-Vercors.....	522
Villard-de-Lans.....	526
Pont-en-Royans.....	531
Saint-Nazaire-en-Royans.....	534
De Lacs de Laffrey.....	538
De Trièves.....	545

9 DE OISANS EN DE ÉCRINS

Le Bourg-d'Oisans.....	556
De Oisans.....	564
Alpe-d'Huez.....	573
Les Deux-Alpes.....	577
La Grave.....	580
De Valbonnais.....	585

Register.....	588
Woordenlijst.....	601
Kaarten en plattegronden.....	613

Grande Randonnée-paden

Er lopen veel met liggende rood-witte strepen bewegwijzerde GR-paden door de Alpen.

De **Tour du Mont Blanc** volgt een route rond de bergketen. Over de hele route, ook door Italië en Zwitserland, doet u acht dagen. www.montourdumontblanc.com.

De **GR5** doorkruist de Alpen vanaf het Meer van Genève naar Nice via de Grandes Alpes. En daarnaast zijn er nog de volgende andere paden.

De **GR96** loopt door de Chablais, Les Aravis en Les Bauges.

De **GR55**: Tour du Vanoise, om het nationale park te verkennen.

De **GR54**: Tour de l'Oisans, door het Parc National des Écrins. Ook vermeldenswaard zijn de **Tour du Haut-Dauphiné** (400 km) en de **Tour de Chaillol**.

En het westen lopen andere paden door de Voor-Alpen:

De **GR65**, een pad naar Santiago de Compostela vanuit Genève.

De **GR9**, **91**, **93** en **95** vormen verschillende routes door de Vercors. En ten slotte enige verbindingsroutes die voor aansluiting op grote routes zorgen, zoals de **GR549** die van de Tour de l'Oisans naar de Vercors gaat.

 **Goed om te weten** – De topoguides van de Fédération Française de la Randonnée Pédestre geven de routes in detail, melden overnachtingsmogelijkheden (refuges en gîtes d'étape) en geven onontbeerlijke adviezen.

Themawandelingen

Bij de rondwandelingen die zijn gemaakt om u kennis te laten maken met de geschiedenis, cultuur, flora en fauna van het gebied staan bordes met uitleg langs de routes. Ze zijn vaak goed toegankelijk, duren niet lang en zijn geschikt voor een gezinswandeling.

De Espace Mont Blanc heeft 50 themaroutes bewegwijzerd (alpenweides, moeras, hooggelegen meren,

fauna, industrie en dagelijks leven, landbouw enzovoort) die samen in een topoguide staan.

50 themawandelingen in de Espace Mont Blanc – 175 r.

Paul-Corbin, 74190 Chedde -

☎ 04 50 93 66 73 - www.espace-mont-blanc.com.

 **Goed om te weten** – Bij de 'Steden en bezienswaardigheden' in deze gids worden verschillende themawandelingen vermeld. Bijvoorbeeld het Sentier du Fer in de vallei van de hoge Breda, het Sentier du Gypaète op de alpenweide van Doran, de Tour du Balcon des Cotes in Beaufortain, het Sentier de l'Écureuil in Bourg-d'Oisans enzovoort.

Voor inlichtingen

Comité Régional de la Randonnée Pédestre Rhône-Alpes – 39 r.

Germain - BP 6127 - 69466 Lyon Cedex 06 - ☎ 04 72 75 09 02 -

<http://rhone-alpes.ffrandonnee.fr>.

Le Club Alpin Français – 24 av.

de Laumière - 75019 Paris. De club en inlichtingservice via 01 53 72 87 13.

Berghutten in het hooggebergte

Het is noodzakelijk plaatsen in een berghut of refuge ver voor vertrek te reserveren. Dit betekent voor de wandelaar op de bonnefooi dat hij niet altijd een overnachtingsplaats zal vinden in een benenste refuge, aangezien daar eerst de vooraf gemaakte reserveringen tellen. De telefoonnummers van de refuges zijn te vinden bij de toeristenbureaus van bergdorpen en op www.savoie-mont-blanc.com.

WARMWATERBRONNEN

Warme minerale bronnen

Deze bronnen komen veel voor aan de voet van de Voor-Alpen en langs de centrale bergketens, waar grote scheuren in de aardkorst

WAT IS ER TE DOEN?

onderaards water in contact brengen met zouthoudend en kristalgesteente die er hun chloor- en zwavelverbindingen aan meegeven. Dit water wordt door middel van douches gebruikt bij reumatische aandoeningen en huidziektes, en als drank voor aandoeningen aan de keel, de borst en de nieren.

Warmwaterbronnen in de Alpen

Ze staan nu iedereen ter beschikking en ze zijn opnieuw populair geworden, zoals vroeger bij de Romeinen en in de 19de eeuw bij een rijk en geprivilegieerd publiek.

De kuurplaatsen, in het bijzonder Aix-les-Bains, Challes-les-Eaux, Évian, Saint-Gervais-les-Bains, La Léchère, Allevard, Uriage-les-Bains en Brides-les-Bains, bieden naast behandelingen ook een aangenaam verblijf nabij de meren en bergen.

Chaîne Thermale du Soleil/Maison du Thermalisme – 32 av. de l'Opéra - 75002 Paris - ☎ 0800 050 532 (gratis nummer) - www.chainethermale.fr.

Conseil National des Établissements Thermaux – www.medicinethermale.fr.

WATERSPORT

Onder andere de Lacs du Bourget, d'Annecy, d'Aiguebelette en het Meer van Genève, diep in de laaggelegen dalen, lenen zich goed voor zwemmen, wandelen en zeer uiteenlopende sportieve activiteiten (zeilen, waterskiën, duiken, windsurfen, kitesurfen enzovoort).

Boottochten op het Meer van Genève

Een boottocht is de beste manier om uitzicht te krijgen op zowel de kust als het achterliggende bergland. Op de Franse en Zwitserse oevers bevinden zich meer dan 30 aanlegplaatsen. Er zijn allerlei soorten boottochten mogelijk

vanuit Frankrijk. Een directe verbinding van 35 min. tussen Évian en Lausanne vaart dagelijks het gehele jaar. Er is keuze uit verschillende rondvaarten, naar gelang het seizoen en de duur (van één uur tot een dag).

Pleziervaart – Société Nautique du Léman Français - port de Rives - 74200 Thonon-les-Bains - ☎ 04 50 71 07 29 - www.voilethonon.com.

Cercle de la Voile d'Évian - av. des Mouettes - 74500 Évian-les-Bains - ☎ 04 50 75 06 46 - www.cerclevoile-evian.com.

Om de zeilboten over het Meer van Genève te zien varen, kunt u het beste half juni de wedstrijd om de Bol d'Or van Genève volgen: van Genève naar Le Bouveret en terug.

Lac du Bourget

Aan het grootste natuurlijke meer van Frankrijk heeft elke oevergemeente wel een jachthaven en vertrekken er rondvaarten vanuit de Grand-Port in Aix-les-Bains, vanuit Chanaz-Portout, Lavours, Belley en Bourget-du-Lac, variërend van een ronde over het meer van 1 uur tot een dagtocht over het Canal de Savières, met sluizen, met of zonder maaltijden aan boord. Vanuit Aix-les-Bains kunt u aan boord van het nieuwe, prachtige jacht de *Alain Prud'homme* rondvaarten maken met een aan boord geserveerde maaltijd, voor de lunch, het diner of beide. Er lopen ook verschillende bewegwijzerde wandelpaden rond het meer.

Inlichten zijn verkrijgbaar bij het toeristenbureau van Aix-les-Bains en bij de Compagnie des Bateaux du Lac du Bourget et du Haut Rhône (zie blz. 302).

Pleziervaart – Op het Lac du Bourget waaien soms sterke winden, waardoor de vaaromstandigheden op die van de zee gaan lijken. Dit zijn ideale omstandigheden voor *funboarders*. Watersportclubs geven

Natuur en landschappen

Vanuit de lucht ogen de Alpen als een zelfstandig continent omringd door vlaktes. Een los eiland dat echter wel is verdeeld tussen drie landen en waar Europese verkeersaders doorheen lopen. De Alpen zijn gesloten maar zichtbaar, indrukwekkend maar ook enigszins toegankelijk. De Alpen openbaren zich als wilde landschappen met dalen die getuigen van menselijke aanwezigheid.

Een mozaïek van landschappen

Bij de Alpen denken mensen vaak aan de Mont Blanc, de hoogste top van de bergketen, badend in het levendige rosse licht van de ondergaande zon. Een aansprekend maar te beperkt beeld voor een gebied met een wirwar aan hooggebergtes, maar ook middengebergtes en grote vlaktes.

BERGEN EN MENSEN

De **Mont Blanc**, de **Vanoise** en de **Écrins** aaien met hun toppen tussen de 2000 en 4810 m de hemel, hun gletsjers reiken tot voorbij de horizon en blijven een slecht toegankelijke wereld voor de mens.

Maar aan de voet van deze bergen krijgen de mensen het weer voor het zeggen. De effecten van de hoogte, de breedte, de blootstelling aan zonlicht, de aanwezigheid van water en de heersende winden bepalen het landschap. Daarom zijn de Alpen niet één landschap, maar veeleer een **mozaïek van landschappen** waarin de hand van de mens herkenbaar is. Er is een

wereld van verschil tussen de grote boerderijen met fraai vormgegeven galerijen in de Vallée d'Abondance, waar de bergen glooiend zijn, en de stenen huizen met dakbedekking van *lauzes* in Bessans en de Haute Maurienne, waar de toppen van de Vanoise oprijzen. Mensen, flora en fauna hebben zich overal aangepast en soms hoeft je maar een pas over te gaan om ook een geografische, menselijke en historische grens te passeren. U kunt beter met de blik van de biologen naar de Alpen kijken (zie 'Een beschermde omgeving' blz. 52), die het gebied in lagen indelen. De termen *haute* en *basse* duiden niet alleen op een hoge of lage ligging, maar ook op verschillende werelden wat natuur en cultuur betreft.

VAN EEN OUDE ZEE...

Op het eerste gezicht lijken de Noordelijke Franse Alpen chaotisch: scherpe bergpieken, hangende gletsjers, diepe dalen, ketels, ravijnen en grote ingesloten vlaktes lijken zonder logisch systeem door elkaar te liggen. Maar op landkaarten is te zien dat het allemaal juist opmerkelijk goed is geordend. Aan



De Aiguilles de Chamonix weerspiegeld in het Lac Blanc
imagebroker/hemis.fr

het begin van de allervroegste tijd, 570 miljoen jaar geleden, zorgde een **enorme plooiing** van de aardkorst voor het ontstaan van een kristalbergmassief vergelijkbaar met de Vogezen en het Centraal Massief. Dit 'hercynische' massief was begroeid met uitbundig groen (de overvloed aan plantaardige fossielen vormen de oorsprong van het steenkoolbekken van La Mure in de Isère) dat erodeerde en 200 miljoen jaar later werd overstroomd door de zee. Deze **Thetiszee**, zoals de geologen hem noemden, splitste het enige continent uit de vroegste tijd in twee aparte delen. Op dit oude kristallijne voetstuk werden mariene sedimenten afgezet, zoals koraal, die een tweede laag gingen vormen van enige duizenden meters dik.

... NAAR EEN BERGKETEN

Maar de aarde verandert voortdurend. De Thetiszee raakte door de beweging van aardplaten steeds verder ingesloten onder druk van het Afrikaanse continent, dat in die vroege periode noordwaarts bewoog. Onder deze druk

veranderden de sedimenten: kalk en zand werden zandsteen, klei veranderde in glanzende zwarte schistlagen. Vervolgens kwam een deel van Afrika, de 'italo-dinarische onderlaag' met Italië en een deel van de Balkan, als scherpe punt in botsing met Europa.

Daarop was een opstuwing onafwendbaar, zoals boetseerklei die tussen twee duimen omhoog komt. Na zo'n dertig miljoen jaar verhieven zich enorme hoeveelheden schist (oude klei) om vervolgens enorme stroken te vormen die geologen **dekbladstapelingen** noemen: in het oosten de Italiaanse Alpen en de Vanoise, in het westen de Chablais en in het noorden de Zwitserse Alpen.

Golvende plooiën

Recente, zo'n 10 tot 5 miljoen jaar geleden, zorgde de druk van Afrika voor het opstuwende van het oude kristalvoetstuk van onder de enorme kalk-, mergel- en kleilagen. Deze lagen zijn letterlijk 'opgestegen' en vervolgens afgegleden naar het voorland waar ze spectaculaire plooiën vormden. Dit zijn de **kalkstenen Voor-Alpen** die door de

DE NOORDELIJKE FRANSE ALPEN ONDER DE LOEP

PLOOIEN

De hoogste bergketens van Europa lijken een beetje op een tafellaken. Houd het midden vast en laat één van de vier zijden in de richting van dit vaste punt glijden. Er ontstaan dan lange afgeronde ruggen gescheiden door dalen. De ruggen zijn de bergketens, overrompelende massa's met grote doorgangen uit de ijstijd. Schuif het laken nog wat verder en er ontstaan gaten in de reeds ontstane bergen. Deze smallere dalen, die haaks op de grote staan, spreiden zich tot plateaus en passen, hoog-reliëfs of diepe kloven, waar de mensen al sinds de oudheid hun sporen hebben nagelaten.

alpiene groef van de centrale bergketens van kristalgesteente worden gescheiden. Voordien werden sinds miljoenen jaren voor het begin van onze jaartelling de lage gebieden van de Dauphiné en de Savoie bedekt door binnenzeeën waar zich op de bodem zeer dichte lagen **molasse** (sedimentair gesteente) afzetten, bestaande uit wat van de naburige bergen in zee stroomde. Dit zijn vruchtbare, groene heuvels, zoals in de Albanais en de omgeving van Genève.

De verscheidenheid van de Voor-Alpen

De kalkstenen Voor-Alpen zijn minder hoog (slechts tot 2500 m) en hebben eeuwige sneeuw noch gletsjers, maar ze zijn verrassend door hun geplooiden vormen. Ze vormen een aantrekkelijk voorproefje van de natuur ten westen van de alpiene groef, voor de grote ketens van het hooggebergte. Van het noorden naar het zuiden verrijzen vijf blokken boven het voorland in de Dauphiné en de Savoie; vier enorme kepen, de 'ingangen van de Alpen', zorgen voor de begrenzing. Het kalksteenmassief van de **Giffre** is verbonden met dat van de Chablais. Het Massif des Bornes, dat overgaat in de **Chaîne des Aravis**, loopt van het Arvedal naar de kloof van Annecy met zijn blauwe meer. Aan de andere kant lopen **Les Bauges** tot aan de kloof van Chambéry, die hen scheiden van de **Grande-Chartreuse**. Deze torent

in het zuiden boven de **dalengte van de Isère**, die bij Grenoble hem scheidt van de mysterieuze **Vercors**, het laatste massief uit de rij vóór de Zuidelijke Franse Alpen, die wat ingewikkelder zijn samengesteld. Al deze gebieden hebben hun eigen karakter, maar de glooiingen van hun enorme plooien onderscheiden hen van de Alpen: meer dan 300 m hoge wanden van zeer harde kalksteen, **urgonien-kalksteen** (100 miljoen jaar oud), reiken hoog de lucht in en storten dan neer als de golven veroorzaakt door een grote natuurramp. Of, afgewisseld door zachter gesteente met glooiender hellingen, ze rijzen steil boven dalen uit, in één keer maar soms ook in twee lagen zoals in de Vercors.

Hoge, kristallijne toppen

De kristallijne hoge Alpen vormen de hoogste bergmassieven: meer dan 4000 m hoog. De klimaatomstandigheden zijn hard: de afwisseling van vriezen en dooien zorgt ervoor dat spleetvorst de rotsen heftig splijt, zodat ze de vorm krijgen van kale **naalden** en **kammen**. Op de afgeplatte toppen ligt een ijskap, zoals op de Mont Blanc. Deze berg is een paradijs voor klimmers, skiërs en wandelaars; het gebied staat symbool voor het volmaakte beeld dat men graag heeft van het hooggebergte. Het gesteente, graniet of zeer granietachtig, is bovendien het oudste van de bergketen.

NATUUR EN LANDSCHAPPEN



Het Lac d'Annecy



Haute-Savoie (74)



ADRESBOEKJE: BLZ. 132

INLICHTINGEN

Toeristenbureau – Route d'Albertville - 74320 Sévrier - ☎ 04 50 52 40 56 - www.visit-lacannecy.fr - half juni-half sept.: 9.30-12.30, 13.45-18.30 u; 13 mei-15 juni: dag. behalve za 9.30-12.30, 13.45-18.00 u; 10 april-12 mei en half-eind sept.: dag. behalve za 9.30-12.30, 13.45-17.30 u; okt.-9 april: di en do 9.30-12.30, 13.45-17.30 u.

Toeristenbureau – 27 r. André-Theuriet - 74290 Talloires - ☎ 04 50 60 70 64 - www.rivepleinsoleil.com - half juni-half sept.: 9.30-12.30, 13.45-18.30 u; zo, feestdagen 10.00-13.00 u; begin april-half juni en half-eind sept.: dag. behalve zo, feestdagen, ma 9.30-12.30, 13.45-17.30 u; okt.-maart: dag. behalve za, zo, feestdagen, ma 9.30-12.30, 13.45-17.30 u.

LIGGING

Regiokaart B-C2 (blz. 108-109) – Michelinkaart 328 J6 - Het Lac d'Annecy is 15 km lang en wordt omringd door een weg die min of meer over de oever loopt en dus mooie locaties biedt om te stoppen. Het meer is minder groot (2800 ha) en minder diep (gemiddeld 41 m) dan het Lac du Bourget. Vanuit Albertville komt u er in alle rust via de D1212, de D1508 en Faverges. Het uitzicht op het meer is spectaculairder als u van de hoogte van de Col de Bluffy (D909) komt in het zuidoosten of van de Col de Leschaux (D912) in het zuiden.

AANRADERS

De bestijging van de Col de la Forclaz, het vertrekpunt van parapentevliegers, vanwaar u prachtig uitzicht hebt op het meer.

PLANNING

Breng een halve dag door op een van de stranden aan het meer. Het water is er van uitzonderlijke kwaliteit.

MET KINDEREN

Het Musée de la Cloche in Sévrier; een wildsafari in de Réserve du Bout-du-Lac; het dierenpark van de Semnoz.

Al was het meer vanaf het begin van de 19de eeuw een inspiratiebron voor kunstschilders en een enkele buitenlandse reiziger, het duurde tot de jaren tachtig van de 19de eeuw voordat dit juweeltje een toeristische bestemming werd. De omgeving is indrukwekkend en het licht speelt op het diepblauwe water, dat soms verduistert door de schaduw van de bergen met hun geteisterde toppen, die, zoals de Dent de Lanfon en De Dent de la Tourette, boven het meer uittorenen. Maak vooral een rondje om het meer, per auto, op de fiets of romantischer: per boot over het meer.



Het Massif des Bauges gezien vanaf het Lac d'Annecy

P. Jacques/hemis.fr

1

Rondritten Regiokaart (blz. 108-109), detailkaart (blz. 126)

★★ RONDE OM HET MEER

👉 *Rondrit in oranje aangegeven op de kaarten – Reken op 1 dag tot 1,5 dag.*

De weg om het meer vormt een prachtige reis van een dag of langer, die u ook in tegenovergestelde richting kunt rijden.

De vaak rechte weg loopt langs het meer. Af en toe hebt u mooi uitzicht op de steile hellingen van de Tournette en de randen van de Dents de Lanfon. De weg loopt langs het Massif des Bauges, gaat de Sévrier binnen en komt door Duingt. Ga voor Doussard richting Talloires via de D909A.

Verlaat Annecy over de D1508. Rijd rustig, de weg komt door dorpen en kan verhoudingsgewijs druk zijn.

De weg loopt om de kaap van La Puya heen, de noordelijkste uitloper van de Semnoz. Op dit deel langs het water kunt u de Mont Veyrier zien, en daarachter verschijnen de rotsige banen van de Parmelan, de Dents de Lanfon en ten slotte de Tournette.

Sévrier

Deze goed op de boshellingen van de Semnoz verscholen gemeente heeft gehuchtjes tot dicht bij het meer. De kerk ligt opvallend op de top van een lichte plooi die parallel loopt aan de oever van het meer. In het dorp bevindt zich een mooie priorij met tuin, die is geopend voor het publiek.

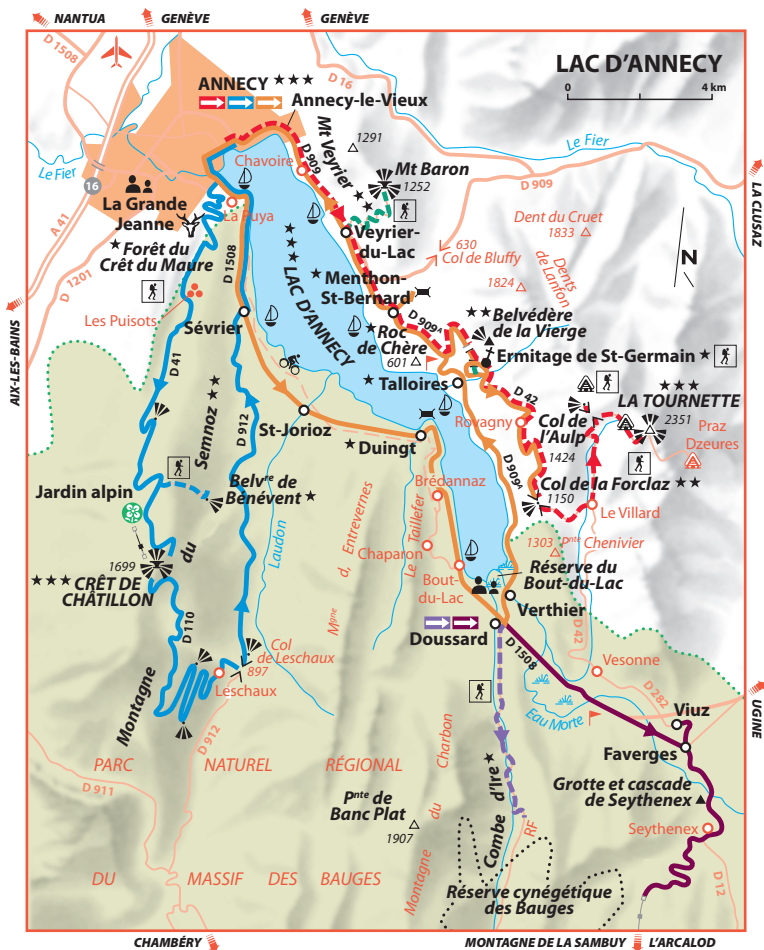
Écomusée du Lac d'Annecy – Pl. de l'Église - ☎ 04 50 52 41 05 - www.ecomusee-lacannecy.com - half juni-half sept.: 10.00-12.00, 14.30-18.00; zo 14.30-18.00 u; begin mei-half juni: 14.30-18.00 u - gesl. za - € 4,30 (tot 15 jaar € 3,30) - gratis Erfgoeddag en Fête du terroir; € 13,30 gezinskaartje (2 volw. + 2 kind.). De makers van het museum hebben hun best gedaan iets voor de toekomst te bewaren. In het museum zijn klederdrachten, kantwerk, borduurwerk en omslagdoeken uit de 19de en begin 20ste eeuw te zien, maar ook voorwerpen uit het

ANNECY, HET LAC EN HET MASSIF DES ARAVIS

dagelijks leven van hun voorouders en een verzameling Savoyaardse kruisen waarvan de motieven per dorp verschillen. Er is ook een korte film te zien over de bruiloft van Marie en Fanfoué (François) in 1850.

Musée Paccard - Musée de la Cloche ★ – D1508, bij de zuidelijke afslag van Sévrier - ☎ 04 50 52 47 11 - www.paccard.com - ♿ - 10.00-12.00, 14.30-17.30 u; feestdagen 14.30-17.30 u - gesl. 1 jan., 25 dec. - € 5,50 (tot 6 jaar gratis) - 8,50 combinatiekaartje met de gieterij (half april-half okt.).

👤 Het museum is gesticht door de **Fonderie Paccard** die al bijna twee eeuwen gespecialiseerd is in het gieten van klokken. Hier kunt u ontdekken hoe ingewikkeld het gieten van klokken is, maar ook de verschillende soorten klokken van de 14de tot de 19de eeuw bewonderen. U krijgt hier ook het verhaal van twee grote in Annecy gegoten klokken: de 'Savoyarde' van de Sacré-Cœur in Montmartre (1891) en de 'Jeanne d'Arc' van de kathedraal van Rouen. Tussen Sévrier en Duingt gaat de weg landinwaarts naar **Saint-Jorioz**. Vanaf het strand kunt u het pad langs de rietlanden volgen. Op enige meters van de oever bevindt zich de vindplaats van de paalnederzetting (3000 v.C.) met bijna



HET LAC D'ANNECY

700 palen die onder water nog steeds enige centimeters uit de bodem steken. Verderop steekt het beboste schiereiland met het **Château de Duingt** (*privé*) in de richting van de Roc de Chère.

★ Duingt

De punt van de Taillefer gaat tegenover de rotsen van de Roc de Chère en in de Baie de Talloires onder water en scheidt zo het Grand Lac van het Petit Lac. Duingt, aan de voet van de Taillefer, is een prettig zomerverblijf dat bekend staat om zijn mooie ligging. De oude kern van het dorp, met zijn huisjes met buitentrappen, versierd met wingerd, is nog bijna helemaal het Savoyaardse landelijke plaatsje. Van Duingt naar Bout-du-Lac loopt de weg tot aan Brédannaz zeer dicht langs de steile oevers van het Petit Lac of het 'Lac de Talloires', ingekaderd door de rotshellingen van de Taillefer.

Doussard

Op het grondgebied van deze gemeente bevindt zich het **Réserve Naturelle du Bout-du-Lac**.  Een ontdekkingspad geeft toegang tot de rietlanden en een 15de-eeuwse toren, die nu wordt gebruikt om naar vogels en een beverburcht (kom 's ochtends vroeg) te kijken. ☎ 04 50 45 00 33 - *vrij toegankelijk*. Het gehucht met zijn middeleeuwse brug en omliggende bossen was vaak het onderwerp van landschapsschilders uit de School van Annecy in de jaren twintig van de 19de eeuw.

Neem de D909A langs het meer richting Annecy.

Verthier

Dit is een fraai dorpje dat zijn karakter heeft behouden. De mooie wijnbouwershuizen hadden nog tot begin 20ste eeuw rieten daken.

★ Talloires

Talloires ligt op de oever van het Petit Lac d'Annecy tegenover de Pointe de Duingt en profiteert goed van zijn opmerkelijke **ligging★★**, die het een van de geliefdste dorpjes van de streek maakt. Hoewel de abdij in 1793 is verwoest, vormen de wereldlijke gebouwen nog steeds een mooi geheel. Naast een aangenaam strand ligt een jachthaven. Neem voor het mooiste uitzicht de weg naar de Col de la Forclaz.

★ Ermitage de Saint-Germain

 *Vanaf de D42, 15 min. te voet heen en terug naar een vrij steil pad.*

Deze de locatie van een plaatselijke bedevaart (*vooral Pinkstermaandag*) is buiten de hoogtijdagen ook een fraai onderkomen. Saint Germain, de eerste abt van de abdij die de Abdij van Talloires zou worden, trok zich volgens de traditie hier terug in de grot (*toegankelijk*) op de kleine kaap waar de weg nu langs voert.

ZUIVER WATER

In 1957 leed het water van het meer aan eutrofiëring, waardoor alle waterdieren stierven. Onvermijdelijk leidde dit tot een programma tegen vervuiling. De gevolgen van deze inspanningen, overgenomen door instellingen, zijn nu merkbaar. Het meer is nu een van de schoonste van Europa en de fauna verkeert in uitstekende gezondheid. Er leeft veel vis, waaronder de *féra* (een soort houting) en de trekzalm. Nu moeten nog de natte delen en de broedgebieden worden beschermd, wat niet makkelijk is onder de druk van huizenbouwers en het toerisme.

ANNECY, HET LAC EN HET MASSIF DES ARAVIS

ÉÉN MEER, TWEE SFEREN

Het Lac d'Annecy is door gletsjers gevormd en bestaat uit twee kommen met een verschillende omgeving. Tussen de Point de Duingt en de Roc de Chère verenigt het nauw van Duingt het Grand Lac in het noorden en het Petit Lac in het zuiden tot één meer. Het wordt gevoed door riviertjes als de Eau Morte, Ire, Bornette of merkwaardigerwijs door een krachtige bron in het meer, de **Boubioz**, die op 82 m diepte spuit, aan het noordelijke einde van de Crêt du Maure. Het wateroverschot van het meer stroomt over in de Thiou, die door het oude Annecy loopt en dan in de Fier uitkomt. De sfeer langs de twee meren is anders. De dorpen en gehuchten aan het Grand Lac tussen de bomen zien er vrolijk uit; hier en daar een wijnstok herinnert aan het wijnbouwverleden. De steile oevers van het Petit Lac die zonder onderbreking het water in gaan, roepen een strenge maar ook romantischer sfeer op.

De **plaats** van de kapel (1829), voorzien van een respectabele lindeboom, beheerst nu de Baie de Talloires, de engte van Duingt en de bergen van Les Bauges. Voor een weidser **uitzicht** op het Grand Lac en de Dents de Lanfon klimt u (15 min. te voet heen en terug via een steil pad langs het kerkhof) naar de **Belvédère de la Vierge★★**.

Ga verder over de D42.

★★ Col de la Forclaz

Bij het paviljoen (1150 m hoogte) van het hotel-restaurant op de pas ontvouwt zich een **uitzicht** naar beneden op het Lac d'Annecy. Vanaf hier oogt zijn vorm vreemd kronkelig, de voet van de Taillefer misvormd door een enorme groeve. De Banc du Roselet op de hoogte van de Pointe de Duingt is de locatie van de paalnederzettingen en vormt een gelige vlek in het blauwe water van het meer. Aan de horizon vervagen de kammen van het Montagne de Vuache en de zuidelijke Jura.

 *Neem een pad dat naar het hotel-restaurant klimt en sla na 100 m links af voor het paviljoen (15 min. heen en terug).*

U hebt **uitzicht** op de toppen van Les Bauges, met als hoogtepunt de Arcolod, de Dents de Lanfon en de Tournette.

Keer terug naar Talloires.

Op de terugweg naar Rovagnu en Menthon ziet u de hermitage van Saint-Germain op zijn uitstekende rotspunt boven de beboste kloof van de Saut du Moine.

Na de tunnel komen het Grand Lac en Annecy tevoorschijn, vervolgens aan de zijkant de beroemde plaats van de engte van Duingt. Nadat u op de doorgaande weg naar Annecy bent gekomen, de D909A, ziet u rechts opzij in de hoogte het trotse silhouet van het Château de Menthon.

★ Château de Menthon-Saint-Bernard

 04 50 60 12 05 - www.chateau-de-menthon.com - rondleidingen juli-aug.: dag. 12.00-18.00 u; mei-juni en sept.: vr, za, zo, feestdagen 14.00-18.00 u - € 9 (tot 15 jaar € 5).

Dit tussen de 11de en 15de eeuw gebouwde en in de 19de eeuw opgeknapt gebouw is nog steeds eigendom van de gelijknamige familie. Het staat op de plek van het kasteel waar in de 10de eeuw Bernard van Menthon zou zijn geboren, de stichter van de beroemde hospitia van de Kleine en Grote Sint-

HET LAC D'ANNECY

Bernhardpassen. Sindsdien heeft elke generatie sporen achtergelaten. Dit vreemde kantje laat zich vol gelden tijdens een bezoek, waarbij het vermaken is stijlverwantschappen te herkennen bij de verschillende personages van deze lange sage. Opmerkelijk is vooral de bibliotheek. Er staan 12.000 banden, alle van voor de Franse Revolutie, waaronder een mooi aantal incunabelen. In de kamer van de gravin van Menthon zijn de muren volledig bedekt met tapijten met jachttaferelen en uitstapjes in het bos. Van het terras hebt u een prachtig **uitzicht**★ op het meer.

Verlaat Menthon via de weg naar Talloires en sla bij Choseaux rechts af de weg naar Les Bains op en daarna de weg naar Roc de Chère (moeilijke passages).

★ Roc de Chère

☎ 06 17 54 21 68 - www.asters.asso.fr - inlichtingen bij het kantoor van de Réserves naturelles - Le Grimpillon - Talloires vrije toegang of rondleidingen juni-sept.

🌿 In het park van een landgoed, rechts van en naast de weg, bevindt zich de grafkapel van de historicus **Hippolyte Taine** (1828-1893). De Roc de Chère is een kalksteenbult tussen Menthon-Saint-Bernard en Talloires die hoog uitsteekt boven het Lac d'Annecy. Sinds 1977 zijn 69 ha van het 200 ha metende bosgebied **réserve naturelle** geworden, met mediterrane flora en noordelijke flora, veel amfibieën, reptielen en vlinders. De voormalige zandsteengroeven, de afgravingen van *terre de bruyère* (turfmolm met zand) en de houtkap door de monniken van Talloires hebben hun sporen achtergelaten.

Veyrier-du-Lac

Ga tegenover de kerk de tuin achter het gemeentehuis in voor een mooi uitzicht op het gehele Grand Lac.

★★ Mont Veyrier

🌿 1 km per auto daarna 4 uur te voet heen en terug. Volg vanuit Veyrier de weg naar de berg, sla links af de weg naar de Combe in tot het einde. Parkeer de auto en neem op de Col des Contrebandiers het pad naar de top van de Mont Baron.

Vanaf de top kijkt u neer op Annecy en het Grand Lac, met links en rechts de toppen van Les Bauges, de bergen van Entrevernes en de Semnoz.

Bij helder weer glanzen de gletsjers van de Vanoise in het zuidoosten. In het noordoosten verschijnen in de opening van de pas van Dingy de bulten van de Salève en de Voiron, waartussen het Meer van Genève moet liggen. Verder naar rechts staan de rotsen van de Parmelan, de kammen van Les Aravis tussen Pointe Percée en de Étales (via de Col des Aravis ook de Mont Blanc), en ten slotte de Dents de Lanfon en de Tournette. Na de Col des Contrebandiers, op het pad naar beneden, kunt u na 5 min. de Grotte de la Cheminée bezoeken. Tussen Chavoire en Annecy wordt de weg breder en biedt dan mooi zicht op het stedelijk gebied van Annecy, met als uitstekende punten de Basilique de la Visitation en het kasteel.

Annecy-le-Vieux

De Mâveria of 'la Mal Virée' (slecht gedraaide), een grote, ongewone menhir die los staat van de bergen, ligt bij de ingang van Annecy-le-Vieux. Op de heuvel nabij het hôtel de ville staat een mooie romaanse klokkentoren die is gescheiden van de neoclassicistische kerk. Er tegenover staat de Villa Dunand, waar tussen 1919 en 1924 de musicus Gabriel Fauré woonde.

FAVERGES EN OMGEVING

🎵 Rondrit in paars aangegeven op de regiokaart en de detailkaart – Reken op een halve dag.

ANNECY, HET LAC EN HET MASSIF DES ARAVIS

Ten zuiden van het meer, op de vlakte van Eau Morte, zijn de toppen van Les Bauges duidelijker zichtbaar: de **Arcalod** (2217 m), het hoogste punt van de bergketen, herkenbaar aan zijn scherpe kammen, de Sambuy met zijn piramidenvorm en ten slotte de Belle Étoile en de Dent de Cons met hun volledig doorgroefde hellingen.

Viuz

Dit gehucht is van belang om het uitzicht op de Mont Blanc, waarvan u de besneeuwde top achter de Crêtes du Charvin kunt zien. Naast de kerk met zijn romaanse, 12de-eeuwse koor, in de voormalige de crypte, brengt het kleine **Musée Archéologique de Viuz-Faverges** collecties gallo-romeinse voorwerpen die zijn gevonden tijdens opgravingen ter plaatse en in de streek, waaronder een opvallende ketel uit de 3de eeuw, een barnstenen collier met tweehonderd kralen en een verzameling Romeinse munten. ☎ 04 50 32 45 99 - <http://viuz.sav.org> - 🚗 - juli-aug.: 14.30-18.30 u; sept.-juni: dag, behalve za, feestdagen 14.30-18.30 u - gesl. zo - € 2,90 (tot 16 jaar € 1,80) - € 4 (kind. € 3) rondleidingen, gratis Erfgoeddag - mogelijkheid tot rondleidingen door het museum en de kerk juli-aug.: di 17 u.

Faverges

De ronde, 13de-eeuwse donjon van het kasteel in dit dorp van gallo-romeinse oorsprong, tussen de Chaîne des Aravis en het Massif des Bauges, aan de voet van de vreemd afgekapte uitlopers van de Tournette (Massif des Bornes), steekt boven alles uit. Faverges kent een lange industriële geschiedenis en leeft van houtbewerking (geprefabriceerde chalets) en allerlei andere nijverheid: fijnmechanica, elektrotechniek, vulpennen en luxe aanstekers van Tissot-Dupont.

Volg rechts, 2 km ten zuiden van Faverges, het pad naar de 'Grotte de Seythenex'.

Grotte et Cascade de Seythenex

☎ 04 50 44 55 97 - www.cascade-seythenex.fr - rondleidingen juli-aug.: 9.30-17.30 u; mei-juni en begin-eind sept.: 10.00-17.00 u - € 7 (tot 13 jaar € 5) - € 13 combinatiekaartje met de tyrolienne of tokkelbaan.

Deze verbazingwekkende plaats, die 's zomers om zijn koelte werd en wordt gewaardeerd, ligt verscholen in de vallei van de Saint-Ruph in het Massif des Bauges. Via loopbruggen kunt u naar de top van de waterval die van 30 m neerstort in een nauwe, begroeide scheur. De rondleiding voert u over een oude ondergrondse bedding van de stroom. Er is een bewegende maquette van de werkplaatsen op waterkracht (houtzagerij, notenoliepers, hamer enzovoort). *Sla in Seythenex rechts af de weg naar Vargnoz in.*

★ Montagne de la Sambuy

Met de **stoeltjeslift** komt u van de Vargnoz naar de Refuge Raymond Favre (1820 m hoog). Kijk op de top naar de Chaîne de Belledonne, Les Aravis, de Tournette en het Lac d'Annecy in het noordwesten, de gletsjers van de Vanoise in het zuidoosten en het Massif du Mont-Blanc in het noordoosten. ☎ 04 50 44 62 50 - www.lasambuy.com - 🚗 - half juni-begin. sept.: 10.00-17.00 u - € 7 (tot 12 jaar € 5,50) - € 12 combinatiekaartje met de Grotte et cascade de Seythenex.

★★ DE SEMNOZ

🎥 Rondrit in blauw aangegeven op de regiokaart en de detailkaart – Reken op halve dag.

De Semnoz, vanaf het Lac d'Annecy of de Albanais gezien een saaie, beboste bergrug, is van groot toeristisch belang: het woud van de Crêt du Maure is zeer

HET LAC D'ANNECY

goed ingericht voor wandelingen en het hoogste punt, de Crêt du Châtillon, biedt rondom een uitzicht van de eerste orde.

Verlaat Annecy over de D41 (in de richting van de Crêt de Châtillon) die al snel gaat klimmen.

★ Forêt du Crêt du Maure

Dit woud op de laatste uitloper van de Semnoz dankt zijn bestaan aan herbeplanting met harshoudende bomen in de 19de eeuw.

 Door dit woud loopt een wirwar van paden naar paviljoenen met uitzicht op de het Lac d'Annecy of op de Albanais.

 Wat hoger op de D41 is binnen de omheining van het **Parc Animalier de la Grande Jeanne** van alles te beleven voor kinderen, met marmotten, damherten, reeën en rendieren.

Vanaf Les Puisots gaat de weg het woud in, waarbij u soms uitzicht hebt op het lage gebied van de Albanais dat wordt afgesloten door het Montagne de Cessens en vervolgens het Montagne du Gros-Foug met aan de horizon de indrukwekkendste bergruggen van de zuidelijke Jura (Grand Colombier). *Ga linksaf de bosweg in die naar de Belvédère de Bénévent leidt. Parkeer de auto in een haarspeldbocht links en ga te voet het pad rechts op.*

★ Belvédère de Bénévent

Hier hebt u **uitzicht** op de Tournette en de engte van Duingt. Tussen de Tournette en de Dent de Cons liggen de toppen van de Beaufortain.

Keer terug naar de D41.

U komt op stenige alpenweides uit met vroeg in de zomer blauwe gentiaan. De weg wordt steiler en na een bocht naar rechts loopt de weg over een helling van het Lac d'Annecy. Van daar hebt u opnieuw weids uitzicht op de bergen. Op de hoogte van de langlaufbaan kunt u in de **Jardin Alpin** kennis maken met de rijke flora van de Alpen (*Frapna* - ☎ 04 50 67 37 34).

★★★ Crêt de Châtillon

15 min. te voet heen en terug. Parkeer de auto bij het hoogste punt van de weg en ga schuin omhoog naar de top. Boven zijn er een hoog kruis en een oriëntatietafel.

Het **uitzicht** biedt de beroemdste toppen van de westelijke Alpen: de Massifs du Haut-Faucigny, du Mont-Blanc, de la Vanoise, des Écrins, des aiguilles d'Arves, du mont Viso, met op de voorgrond de bergen rond het Lac d'Annecy.

Het dichte woud met harshoudende bomen eindigt aan de rand van het plateau. Onderweg komt u langs mooie uitkijkpunten voor de Massifs de la Tournette en du Parmelan (*noordoosten*) en op Les Bauges (*zuidoosten*).

Keer over de Col de Leschaux terug naar Annecy via de D912 en Sévrier.

Wandelen

★★★ Belvédère de la Tournette

Wandeltocht vanaf de Chalet d'Aulp – Rondwandeling vanuit Annecy – 35 km, reken op een dag, de klim naar de Refuge de la Tournette inbegrepen.

Verlaat Annecy over de D909 tot aan Écharvines, neem daarna de D42 richting Col de la Forclaz.

De **Route du Col de l'Aulp** gaat langs het terrasgewijze gebouwde gehucht Le Villard en klimt dan door het naaldbos op de hellingen van de Nant de Montmin omhoog. Na een kilometer verschijnen rechts de prachtige en indrukwekkende kalkrotsen van de Tournette. Op de Prés Ronds, 600 m verderop, gaat het asfalt over in een kiezelpad. Na 3,5 km, bij het bereiken van





meer adressen

Évian en de Chablais **2**

Michelinkaart 328 – Haute-Savoie (74)

▶ **ÉVIAN-LES-BAINS★★ EN RONDRITTEN** **160**

Ten westen van Évian-les-Bains:

▶ **THONON-LES-BAINS★ EN RONDRITTEN** **168**

▶ **YVOIRE★★** **180**

Ten zuidwesten van Yvoire:

▶ **DE SALÈVE★ EN RONDRITTEN** **184**

Ten zuiden van Évian-les-Bains:

▶ **ABONDANCE★** **188**

Ten zuidoosten van Thonon-les-Bains:

▶ **MORZINE★ EN RONDRITTEN** **194**

ÉVIAN EN DE CHABLAIS

